

MASTER OF SCIENCE IN HET BASISONDERWIJS

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN IN SAMENWERKING MET
ODISEE, THOMAS MORE KEMPEN, THOMAS MORE MECHELEN-
ANTWERPEN, UC LEUVEN, UC LIMBURG, KATHOLIEKE HOGESCHOOL
VIVES NOORD, KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID

TOETS NIEUWE OPLEIDING OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE EN VOLGENS
HET AANVULLEND PROTOCOL • BEOORDELINGSRAPPORT

25 FEBRUARI 2025

HELMA OOLBEKKINK (VOORZITTER) • ANNE FLEUR KORTEKAAS-RIJLAARSDAM,
ANNEMIE STRUYF, ESTHER DE CALUWE, BENJA DE NAEYER (COMMISSIELEDEN) •
ANNE-LISE KAMPHUIS (SECRETARIS) • VEERLE MARTENS (PROCESCOÖRDINATOR)

MASTER OF SCIENCE IN HET BASISONDERWIJS

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN IN SAMENWERKING MET
ODISEE, THOMAS MORE KEMPEN, THOMAS MORE MECHELEN-
ANTWERPEN, UC LEUVEN, UC LIMBURG, KATHOLIEKE HOGESCHOOL
VIVES NOORD, KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID

TOETS NIEUWE OPLEIDING OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE EN VOLGENS
HET AANVULLEND PROTOCOL • BEOORDELINGSRAPPORT

25 FEBRUARI 2025

Inhoud

1	Abstract.....	4
2	Rapportage van het onderzoek van de commissie	6
2.1	Samenwerking tussen KU Leuven en de hogescholen	6
2.2	Visie en profilering	7
2.3	Opleidingsspecifieke leerresultaten.....	8
2.4	Duurzame samenwerking met het werkveld	8
2.5	Curriculum en onderwijsleeromgeving.....	10
2.5.1	Curriculum.....	10
2.5.2	Praktijkgerichtheid	11
2.5.3	Leeromgeving en begeleiding	11
2.5.4	Toetsing.....	12
2.5.5	Instroom	13
2.5.6	Docenten	13
3	Oordeel	15
3.1	Oordeel over de facetten uit het aanvullend protocol	15
3.1.1	Facet 1	15
3.1.2	Facet 2	15
3.2	Oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding	16
3.2.1	Aanbevelingen.....	17
3.3	Conclusie: advies toetsingsbesluit	19
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding.....	20
	Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)	23
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie.....	26
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding.....	27
	Bijlage 5: Verantwoording.....	29
	Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal.....	30

1 Abstract

Op basis van de bevindingen uit de documentatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt de commissie tot een positief oordeel over de master in het basisonderwijs die de KU Leuven wil aanbieden in samenwerking met Odisee, Thomas More, UCLL en Vives.

De commissie heeft veel positieve elementen gezien in de opleiding. De opleiding zit goed in elkaar en is gedegen vormgegeven. De commissie vindt dat de opleiding een heldere visie heeft op de rol van de masteropgeleide leraar in het basisonderwijs. De commissie waardeert de sterke academische focus, waarbij studenten leren de wetenschap te verbinden met de praktijk in de basisschool. De opleiding voorziet duidelijk in een behoefte van het werkveld en speelt in op huidige uitdagingen van het basisonderwijs. Daarnaast biedt de opleiding doorgroeimogelijkheden binnen het basisonderwijs voor bachelorstudenten en basisschoolleraren, waardoor het beroep aantrekkelijker wordt.

De opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) zijn adequaat geformuleerd. De commissie waardeert de eigen accenten in de OLR, zoals aandacht voor diversiteit, onderzoeksmethoden en vakdidactiek van leergebieden buiten taal en wiskunde. De commissie is ook positief over de vormingsdoelen die de opleiding naast de OLR hanteert.

Het proces van curriculumontwikkeling wordt zeer gedegen uitgevoerd, met goede afstemming tussen alle betrokkenen. De curricula van de masteropleiding en het schakelprogramma zijn volgens de commissie goed vormgegeven. De masteropleiding kent een duidelijke opbouw aan de hand van zes bouwstenen. De commissie waardeert de aandacht voor verdiepende vakdidactiek. Een ander sterk punt van de opleiding is de voortdurende koppeling tussen theorie en praktijk. In de opleiding wordt gebruik gemaakt van een mooie variatie aan werkvormen. Ook wordt goed gebruik gemaakt van blended learning. Delen van het onderwijs kunnen daarnaast op meerdere locaties worden verzorgd, inclusief de campussen van de hogescholen, wat bijdraagt aan de flexibiliteit van het onderwijs. De studiebegeleiding en informatievoorziening voor studenten zijn volgens de commissie toereikend.

De toetsing binnen de opleiding is goed ingebed in het bredere evaluatiebeleid van de universiteit. De commissie vindt dat de opleiding gebruik maakt van gevarieerde en passende toetsvormen. De beoordeling van de masterproef is volgens de commissie goed gestructureerd. Door de inzet van een jury, waarin naast academische expertise ook het werkveld vertegenwoordigd is, wordt gezorgd voor een evenwichtige beoordeling van zowel de wetenschappelijk inhoud als de praktische toepasbaarheid van het onderzoek.

De commissie is zeer positief over het deskundige en gedreven docententeam. Het team vertegenwoordigt een brede variatie aan achtergronden, inhoudelijke expertise en ervaring. Door de samenwerking tussen de universiteit en de hogescholen kent het team een mooie mix van sterke academische kennis en sterke vakinhoudelijke, praktijkgerichte kennis.

De samenwerking tussen de universiteit en de hogescholen is sterk vormgegeven. Er is een heldere governance-structuur die in de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd. Ook is er frequent overleg op bestuurlijk niveau. Daarbij is duidelijk sprake van gelijkwaardige relaties en een sterke gezamenlijke focus.

De opleiding heeft een goed beeld van het werkveld en is goed op de hoogte van de uitdagingen die spelen in het basisonderwijs. De uitgebreide netwerken met basisscholen die de hogescholen in het samenwerkingsverband hebben, zullen worden benut voor de nieuwe opleiding, onder andere voor de werving van praktijkopdrachten en casussen. De bestaande

netwerken zijn volgens de commissie voldoende uitgebreid en gevarieerd om hierin te kunnen voorzien. Het werkveld wordt structureel meegenomen in de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding, onder meer via een werkveldcommissie.

De commissie heeft ook een aantal aanbevelingen geformuleerd. Deze doen geenszins afbreuk aan het positieve eindoordeel. Het betreft aandachtspunten voor de verdere kwalitatieve ontwikkeling van de opleiding.

- Betrek het werkveld meer bij de uitwerking van het curriculum en de opleidingsonderdelen (OPO's).
- Versterk de partnerschappen met de scholen door deze meer structureel en duurzaam vorm te geven. Zorg daarnaast dat begeleiders vanuit de opleiding gefaciliteerd worden om te interacteren met deze werkveldpartners.
- Onderzoek hoe er meer oefenmogelijkheden in de reële schoolpraktijk kunnen worden ingebouwd in het curriculum voor vaardigheden gerelateerd aan de rol van 'teacher leader,' om hiermee de ambities in de OLR sterker waar te maken. Betrek hier de partnerschappen met het werkveld bij.

2 Rapportage van het onderzoek van de commissie

Voorafgaand aan het locatiebezoek heeft de commissie de documentatie bestudeerd die door de opleiding was aangeleverd. De eerste bevindingen van de commissieleden zijn van tevoren verzameld en gedeeld. Tijdens het vooroverleg heeft de commissie deze besproken en zijn de thema's en vraagpunten bepaald waarover de commissie tijdens het locatiebezoek met de opleiding in gesprek wilde. De commissie is zeer tevreden over de kwaliteit en transparantie van de aangeleverde informatie, zowel het ingediende informatiedossier als de aanvullende informatie. De gesprekken tijdens de bezoekdag verliepen zeer open, constructief en in een prettige sfeer. Hieronder volgt een verslag van de bevindingen van de commissie per thema.

2.1 Samenwerking tussen KU Leuven en de hogescholen

De opleiding 'Master in het basisonderwijs' wordt aangeboden door KU Leuven samen met de hogescholen Odisee, Thomas More, UCLL en Vives. In het informatiedossier is omschreven hoe de samenwerking is vormgegeven. Bij de ontwikkeling van de opleiding is het gehele samenwerkingsverband betrokken geweest: de opleiding is in die zin het resultaat van een gezamenlijk proces van co-creatie. Het dossier bevat ook een samenwerkingsovereenkomst die beschrijft hoe de samenwerking tijdens de uitvoering van de opleiding vorm krijgt en hoe de governance-structuur ingericht zal worden. De partners in dit samenwerkingsverband werken al langere tijd samen rond andere opleidingen in het kader van de Associatie KU Leuven. De samenwerking ten behoeve van de master in het basisonderwijs is gestart in het voorjaar van 2023 met de ontwikkeling van een 'Leerladder Onderwijsprofessionals Basisonderwijs'.

Op basis van de documentatie had de commissie een positief beeld van het samenwerkingsverband. De invulling van de samenwerking is duidelijk omschreven en duurzaam vormgegeven door de structurele inbreng van een gezamenlijke stuurgroep en gezamenlijke (Proto-)POC (Permanente Onderwijscommissie). Door de samenwerking in de ontwikkeling van de Leerladder was er voor de start van de ontwikkeling van de opleiding al sprake van een sterke gezamenlijke basis. De gesprekken tijdens het locatiebezoek hebben dit positieve beeld bij de commissie bevestigd en verrijkt. Uit de gesprekken bleken een sterke gezamenlijke gedrevenheid en een breed draagvlak om maatschappelijk het verschil te maken met deze opleiding. De verschillende partners zijn intensief betrokken en tonen veel commitment. De betrokkenen (zoals de POC en de docenten) functioneren volgens de commissie reeds als een echt team. De commissie is onder de indruk van de communicatie en afstemming tussen de betrokkenen uit de verschillende instellingen. Ze waardeert ook de professionele verrijking die de samenwerking heeft gebracht voor betrokkenen, onder andere door professionaliseringsactiviteiten en het gezamenlijk ontwikkelen van opleidingsonderdelen (OPO's).

De commissie is positief over de betrokkenheid van de vertegenwoordigers van de besturen van de verschillende instellingen. Er is duidelijk bestuurlijke steun voor deze opleiding en het bestuurlijk niveau is goed op de hoogte van de inhoud van de opleiding. Er is veel overleg op bestuurlijk niveau tussen de instellingen en de POC weet zich gesteund door de besturen. Er is in de verschillende instellingen de nodige tijd, ruimte en expertise vrijgemaakt voor deze opleiding, ook in de ontwikkelfase. De gesprekken geven blijk van een gelijkwaardige samenwerking op alle niveaus. De instellingen erkennen elkaars rol, waarbij de hogescholen ervaring en expertise inbrengen op het gebied van (het opleiden van leraren voor) het basisonderwijs en KU Leuven de inzichten en onderbouwing vanuit het academisch (onderzoeks)domein levert. Zodoende kan deze master gezamenlijk vormgegeven en uitgevoerd worden.

2.2 Visie en profilering

Het informatiedossier gaat in op het belang van deze nieuwe masteropleiding door te wijzen op de urgentie om het basisonderwijs sterker te ondersteunen bij de huidige maatschappelijke uitdagingen, zoals de toenemende diversiteit binnen de leerlingenpopulatie. Daarbij is een masteropgeleide leraar van grote toegevoegde waarde voor het lerarenteam. Deze kan als 'teacher leader' niet alleen het eigen leraarschap versterken, maar ook een rol spelen in het versterken van de onderwijskwaliteit in de gehele school en in het bieden van antwoorden op de onderwijskundige, pedagogisch-didactische en maatschappelijke uitdagingen.

De commissie vindt dat de ambitieuze visie van de opleiding op de rol van de masteropgeleide leraar in het basisonderwijs helder is beschreven. Een sterk punt is dat de visie is opgebouwd vanuit de inhoudelijke basis die is gelegd met de gezamenlijke ontwikkeling van de Leerladder. In de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt de opleidingsvisie duidelijk en samenhangend naar voren. De visie wordt congruent gedragen door de verschillende betrokkenen bij de opleiding. De opleiding is duidelijk gericht op het versterken van de onderwijskwaliteit in het basisonderwijs. Ze richt zich op het versterken van pedagogisch leiderschap en het opleiden van teacher leaders die vanuit hun diepgaande theoretische kennis (onder meer over vakdidactiek) en academische onderzoeksvaardigheden binnen de school collega's kunnen inspireren en het voortouw kunnen nemen in het opzetten van gezamenlijke projecten die inspelen op de maatschappelijke uitdagingen. De commissie kan zich vinden in deze mooie ambities en herkent de (groeierende) behoefte aan de masteropgeleide leraar die niet alleen het verschil maakt in de eigen klas, maar ook een interne aanjager van onderwijsvernieuwing en kwaliteitsverbetering in de gehele school kan zijn. De commissie waardeert de sterke academische focus van de opleiding waarbij de studenten wetenschappelijke (onderzoeks)vaardigheden leren en deze leren verbinden met praktijkgerichte toepassingen in de school. Hierdoor leert de student om evidence-informed te werk te gaan in de praktijk van de basisschool. Hierin komt de nexus tussen onderzoek, theorie en praktijk mooi naar voren.

Naast de toegevoegde waarde van een masteropgeleide leraar in het lerarenteam van de basisschool, beantwoordt deze opleiding ook aan de behoefte aan bredere perspectieven binnen een loopbaan in het basisonderwijs. In de gesprekken werd duidelijk gemaakt dat bachelorstudenten in het basisonderwijs die verder willen studeren in een master, nu meestal buiten het basisonderwijs belanden. De nieuwe masteropleiding biedt deze studenten een ontwikkelperspectief binnen het basisonderwijs, waardoor dit beroep aantrekkelijker wordt en blijft. Daarnaast biedt de opleiding ook werkende leraren meer ontwikkelperspectief binnen het basisonderwijs. De commissie onderschrijft dit en is van mening dat de relevantie van de opleiding zeer duidelijk is.

De opleiding heeft ervoor gekozen om geen specialisaties voor kleuteronderwijs en lager onderwijs aan te bieden, maar zich te richten op de doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen van het kleuteronderwijs naar het lager onderwijs. Zodoende raken studenten voldoende vertrouwd met alle leerjaren van de basisschool, zodat zij schoolbrede ontwikkelingen kunnen stimuleren. De commissie kan zich goed vinden in deze keuze.

De commissie vindt dat de opleidingsvisie goed is afgestemd met het werkveld. Het werkveld is meegenomen in de ontwikkeling van de Leerladder, de opleidingsvisie en het curriculum, onder meer via focusgroepen, consultaties en bevestigingen. De relevantie van de opleiding werd herkend en onderschreven door de werkveldvertegenwoordigers waarmee de commissie heeft gesproken. Het is duidelijk dat de opleiding beantwoordt aan een behoefte die leeft in het werkveld. De commissie merkt wel op dat verdere afstemming met het

werkveld over de verwachtingen ten aanzien van de rol van de afgestudeerde van belang is en zal blijven. De masteropgeleide leraar in het basisonderwijs is een nieuwe rol, waarover nog onduidelijkheden bestaan in het werkveld, onder andere doordat het civiele effect nog niet in de wet geregeld is. Deze onduidelijkheden vormen op dit moment mogelijk nog een drempel. De commissie denkt dat de Associatie KU Leuven een goede positie heeft om dit aan te kaarten en moedigt het samenwerkingsverband aan om hierin initiatief te nemen. Volgens de commissie ligt er een kans voor de associatie om het civiele effect van de opleiding zelf mee vorm te geven. Uit de gesprekken blijkt dat er op dit moment al een werkgroep 'Civiel effect' bestaat die zich hiermee bezighoudt. De Associatie KU Leuven wil hierin het voortouw blijven nemen. De commissie moedigt dit van harte aan en adviseert om het werkveld daar zeker actief bij te betrekken.

Uit de gesprekken komt naar voren dat het werkveld een wat ander beeld heeft bij het begrip 'teacher leader' dan de opleiding. Daarbij leeft in het werkveld de zorg dat het begrip 'leader' spanning kan veroorzaken binnen een lerarenteam. De commissie wil de opleiding meegeven om het begrip 'teacher leader' zorgvuldig te laden, actief met het werkveld te bespreken en gezamenlijk met het werkveld invulling te geven.

2.3 Opleidingsspecifieke leerresultaten

De op Vlaams niveau vastgestelde domeinspecifieke leerresultaten (DLR) zijn door de Proto-POC vertaald naar 21 opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR). De OLR zijn onderverdeeld in zes bouwstenen. In iedere bouwsteen komen elementen van onderzoek, theorie en praktijk terug, om zodoende de nexus tussen onderzoek, theorie en praktijk stevig te verankeren in de opleiding. De commissie is positief over de OLR. De indeling volgens de zes bouwstenen is mooi opgezet en de opleiding laat goed zien hoe de OLR zich verhouden tot de DLR. De opleiding legt verschillende eigen accenten in de OLR, zoals nadrukkelijke aandacht voor het omgaan met diversiteit en inclusie en expliciete aandacht voor kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden. Daarnaast kiest de opleiding voor een brede benadering van vakdidactiek, waarbij niet alleen aandacht is voor taal en wiskunde, maar ook voor andere leergebieden, zoals wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding en ICT. De commissie kan zich goed vinden in de accenten die de opleiding in de OLR heeft gelegd. Ze waardeert tevens de vormingsdoelen die de opleiding naast de OLR hanteert. De vijf geformuleerde vormingsdoelen richten zich op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student en hebben betrekking op reflectie op de professionele identiteit en de eigen houding ten opzichte van de discipline en maatschappelijke ontwikkelingen.

2.4 Duurzame samenwerking met het werkveld

Uit de documentatie blijkt dat vertegenwoordigers van het werkveld zijn betrokken bij de ontwikkeling van de Leerladder en de nieuwe masteropleiding door middel van focusgroepen, consultaties en bevestigingen. Daarbij zijn verschillende rollen binnen de basisschool, zoals leerkrachten, directie, beleidsmedewerkers en bestuurders, meegenomen. In het proces is aandacht besteed aan het identificeren van uitdagingen waar het basisonderwijs mee te maken heeft en behoeften die leven. Daarnaast zijn de afwegingen van potentiële studenten in kaart gebracht.

De commissie heeft tijdens de gesprekken verdere informatie verkregen over de betrokkenheid van het werkveld. Op grond daarvan concludeert de commissie dat de opleiding een goed beeld heeft van het werkveld en goed op de hoogte is van de noden in het werkveld. Zo is er in het werkveld bijvoorbeeld behoefte aan kritisch denken, datageletterdheid en verdiepende vakdidactiek. Ook het accent op diversiteit en de doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen van het kleuteronderwijs naar het lager onderwijs,

zijn meegenomen op basis van de input van het werkveld. Deze inzichten zijn na overleg in de POC adequaat verwerkt in de zes bouwstenen die de basis vormen voor het curriculum. Ook de vraag van het werkveld naar flexibele mogelijkheden om de opleiding te volgen als werkstudent, werd ter harte genomen.

De commissie is van mening dat het werkveld nog sterker betrokken had kunnen worden bij de uitwerking van het curriculum. Ze adviseert de opleiding om de wisselwerking met het werkveld te intensifiëren en het werkveld in deze fase al te laten reageren op het curriculumontwerp en de uitwerking van de OPO's. In het gesprek gaven werkveldvertegenwoordigers aan graag mee te willen denken met de opleiding.

Daarnaast heeft de commissie in de verschillende rondes gesproken over hoe de opleiding zal samenwerken met het werkveld tijdens de uitvoering van de opleiding. De hogescholen hebben ieder al een uitgebreid netwerk met basisscholen vanwege de bacheloropleidingen die zij verzorgen. Deze contacten zullen ook ingezet worden voor de nieuwe masteropleiding, bijvoorbeeld voor het werven van praktijkopdrachten en casussen waar studenten aan werken (onder meer voor de masterproeven). Uit het gesprek met het werkveld blijkt dat de basisscholen inhoudelijke casussen en vraagstukken beschikbaar hebben die aansluiten bij de OPO's. De bereidheid om deze aan te leveren is ook zeker aanwezig. De commissie constateert dat de basis voor een vruchtbare samenwerking met het werkveld aanwezig is. De commissie is echter van mening dat de verbinding met het werkveld versterkt kan worden door te werken aan structurele en duurzame partnerschappen. Het gaat daarbij om meer dan eenmalige contacten rondom een bepaalde opdracht of casus. De commissie adviseert de opleiding daarom om te investeren in duurzame verbindingen met werkveldpartners, waarbij bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt over een commitment voor een periode van een aantal jaar, en waarbij er sprake is van een blijvende wisselwerking tussen scholen en (studenten van) de opleiding. De opleiding geeft zelf aan te willen werken op basis van horizontaal partnerschap tussen de universiteit, de hogescholen en het werkveld. De commissie onderschrijft deze ambitie en beveelt de opleiding aan dit verder te concretiseren. Uit het gesprek met werkveldvertegenwoordigers komt naar voren dat het werkveld zeker open staat voor intensievere samenwerking. De commissie denkt daarom dat er kansen liggen om dit verder uit te bouwen en adviseert de opleiding om hier bewust beleid op te maken. In dit beleid kunnen verschillende gradaties van samenwerking gehanteerd worden, variërend van enkel 'afnemend werkveld' tot 'partner in co-creatie', bijvoorbeeld aan de hand van een 'participatieladder'. Idealiter zullen duurzame partnerschappen er ook toe leiden dat basisscholen leraren faciliteren om deze opleiding te volgen. Als de opleiding gaat werken met meer duurzame partnerschappen, is het wel belangrijk om oog te houden voor voldoende diversiteit, zodat studenten met voldoende gevarieerde werkplekken in contact komen.

Een intensief partnerschap met het werkveld vraagt volgens de commissie om een investering van de opleiding in de interactie met het werkveld. In het gesprek gaf het werkveld aan behoefte te hebben aan goede begeleiding vanuit de opleiding als studenten een opdracht uitvoeren op/voor de school, waaronder bijvoorbeeld contact met begeleiders rond het aanscherpen van de vraagstelling in een masterproef. De commissie beveelt de opleiding daarom aan om begeleiders te faciliteren in deze taken door hier voldoende uren voor vrij te maken.

Het werkveld zal structureel betrokken worden in de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding. Deze cyclus wordt vormgegeven volgens de systematiek van KU Leuven (COBRA). Op basis van de documentatie en de gesprekken heeft de commissie een positieve indruk van de kwaliteitscyclus. De systematiek is bij alle stakeholders duidelijk bekend, ook bij studenten. De studenten waarmee de commissie gesproken heeft, gaven aan dat ze zich goed gevoeld

voelen en dat hun feedback serieus wordt opgepakt. Bij de start van de opleiding, in academiejaar 2025-2026, zullen studenten formeel lid worden van de POC. Het is ook positief dat de POC-vergaderingen met de studenten goed zullen worden voorbereid, zoals dat ook voor alle andere POC's binnen de faculteit gebeurt.

Voor het verzamelen van feedback vanuit het werkveld en het betrekken van het werkveld bij de kwaliteitszorg, wordt onder meer een werkveldcommissie opgericht. Deze zal opstarten in het voorjaar van 2025. De opleiding heeft een lijst klaar van de werkveldpartners die ze hier voor wil uitnodigen. Op termijn zullen ook alumni worden uitgenodigd. Ook via informele contacten nemen de hogescholen zich voor om vinger aan de pols te houden over deze opleiding. De werkveldcommissie zal minstens jaarlijks geconsulteerd worden. De commissie waardeert de oprichting van de werkveldcommissie en wil de opleiding meegeven om te overwegen de frequentie van bijeenkomen te verhogen, zeker in de beginjaren van de opleiding.

2.5 Curriculum en onderwijsleeromgeving

2.5.1 Curriculum

Op basis van de zes bouwstenen heeft de opleiding een curriculum van 60 studiepunten ontworpen, bestaande uit acht OPO's van ieder 5 studiepunten en een masterproef van 20 studiepunten. Er is ook een nieuw schakelprogramma ontwikkeld van 60 studiepunten voor studenten die met een diploma van een (professionele) educatieve bacheloropleiding kleuter- of lager onderwijs willen instromen. Het schakelprogramma besteedt veel aandacht aan onderzoeksmethoden en aan verdieping op pedagogisch-didactische thema's. Het schakelprogramma sluit aan op de educatieve bacheloropleidingen kleuter- en lager onderwijs.

De commissie vindt de curricula van de masteropleiding en het schakelprogramma ambitieus en goed vormgegeven. Er is een duidelijke relatie tussen het schakelprogramma en de masteropleiding door middel van doorlopende leerlijnen. Het seminarie in het schakelprogramma, waarin de focus ligt op de professionele ontwikkeling als teacher leader, is volgens de commissie een sterk punt. De masteropleiding kent een heldere opbouw aan de hand van de bouwstenen. Alle onderwerpen uit de OLR komen duidelijk aan bod in het curriculum. Deze zijn verweven in de verschillende OPO's, zodat studenten de OLR stapsgewijs kunnen bereiken. De inhoudsbeschrijvingen van de OPO's getuigen van een ver ontwikkeld programma. De commissie ziet dat er sprake is van een zeer gedegen en door de POC goed aangestuurd proces van curriculumontwikkeling, waarbij afstemming plaatsvindt tussen de verschillende betrokkenen. De opleiding kan goed verwoorden hoe bepaalde input is opgepakt. Recent heeft de POC een horizontale analyse uitgevoerd waarbij alle OPO's en het curriculum als geheel zijn bekeken, wat getuigt van een grondige aanpak. Ook is er geïnvesteerd in de professionalisering van de betrokkenen op het gebied van course design en multimedia. Er is duidelijk zicht op wat er nog verder dient te gebeuren richting de start van de opleiding in september 2025.

De commissie heeft veel waardering voor de aandacht voor verdiepende vakdidactiek, waar 15 studiepunten aan besteed worden. Aanvankelijk vroeg de commissie zich af in hoeverre er sprake zou zijn van herhaling (vanuit de bacheloropleiding) in deze vakdidactische OPO's. Uit de gesprekken werd echter duidelijk dat herhaling wordt vermeden. Wel zal er herkenning zijn, omdat dezelfde thema's aan bod komen. De focus ligt echter op het vergroten van het inzicht door dieper in te gaan op de wetenschappelijke onderbouwing van theorieën. Dit sluit mooi aan bij de behoeften die studenten in het gesprek naar voren brachten: zij gaven aan kritischer te willen leren kijken naar theorieën en methodieken om goed onderbouwde keuzes in de onderwijspraktijk te kunnen maken.

2.5.2 Praktijkgerichtheid

Elk OPO bevat drie elementen: leerinhoud, praktische toepassing en een toetsmoment. De commissie vindt het sterk dat in de opleiding voortdurend een koppeling wordt gelegd tussen theorie en praktijk. Studenten kunnen hun theoretische kennis direct toepassen in schoolomgevingen via praktijkopdrachten, waardoor de link tussen wetenschap en het klaslokaal versterkt wordt. In dit kader waardeert de commissie ook het feit dat er bij de masterproef expliciet aandacht is voor de disseminatie van de resultaten.

De commissie vindt wel dat de praktijkgerichtheid binnen de opleiding verder versterkt kan worden. De OLR bevatten verschillende vaardigheden, waarvan een aantal gerelateerd is aan de rol van teacher leader, die het best door middel van oefening in de praktijk eigen gemaakt kunnen worden. De commissie mist deze oefenmogelijkheden nog in de huidige inhoudsomschrijvingen van de OPO's, met name voor vaardigheden rond bijvoorbeeld leiderschap, bijdragen aan een lerend klimaat in de school, draagvlak creëren en omgaan met weerstand in de context van onderwijsverandering.

In de gesprekken heeft de opleiding haar visie op praktijkgerichtheid toegelicht. Het praktijkgedeelte wordt binnen de opleiding niet alleen ingevuld door aan de slag te gaan in een schoolcontext, maar ook door bijvoorbeeld het analyseren van een casus uit de praktijk, waarbij reflectie en interpretatie in de lessen plaatsvindt. Daarnaast worden opdrachten soms gepresenteerd aan en beoordeeld door een jury waar het werkveld onderdeel van uitmaakt. Ook kunnen vaardigheden geoefend worden binnen de studententeams die samen aan opdrachten werken (als proxy van de praktijk). De commissie vindt deze toepassingen waardevolle elementen in het curriculum, maar is van mening dat ze, om de ambities in de OLR waar te maken, aangevuld moeten worden met daadwerkelijk oefenen in de schoolpraktijk. Dit geldt met name voor vaardigheden rond de rol van teacher leader die te maken hebben met het in beweging brengen van verandering in een team. In het gesprek brachten de werkveldvertegenwoordigers dit ook als verwachting naar voren. De commissie beveelt de opleiding daarom aan om te onderzoeken hoe er meer oefenmogelijkheden in de praktijk kunnen worden ingebouwd in het curriculum. In de gesprekken liet de opleiding weten dat de POC overzicht houdt over de praktijkgerichtheid van de opleiding en dat er op korte termijn een werkgroep van start zal gaan die vanuit de onderwijsvisie m.b.t. de nexus Theorie-Onderzoek-Praktijk de praktijkgerichtheid verder vorm en invulling geeft. Deze werkgroep zou de huidige praktijkoefening in kaart kunnen brengen en vervolgens kunnen zoeken naar manieren om de praktijkgerichtheid sterker gestalte te geven en meer oefenmogelijkheden in de daadwerkelijke schoolcontext te creëren. De commissie adviseert om hier zeker ook de werkveldpartners bij te betrekken.

In relatie hiermee is het belangrijk goed in de gaten te houden wat de oefenmogelijkheden zijn voor verschillende groepen studenten. Werkstudenten, die het geleerde doorlopend kunnen toepassen in hun eigen praktijk, hebben volgens de commissie in het huidige curriculum een voordeel ten opzichte van studenten zonder werkplek (en werkervaring). De kans bestaat dat er (grote) verschillen in uitstroomprofiel ontstaan tussen deze groepen. De opleiding moet er zorg voor dragen dat ook de niet-werkstudenten voldoende gelegenheid hebben om vaardigheden in de praktijk te oefenen.

2.5.3 Leeromgeving en begeleiding

De commissie is positief over de variatie aan werkvormen die in de opleiding wordt ingezet, waaronder (interactieve) hoorcolleges, sessies, (groeps)opdrachten en begeleidingssessies. In elk OPO worden meerdere werkvormen ingezet. Daarbij is er aandacht voor een goede mix tussen docent- en studentgericht onderwijs en blended learning. Veel colleges worden opgenomen en zijn asynchroon beschikbaar, waardoor het onderwijs flexibel

te volgen is. Naast zelfstudie en online onderwijs is er echter ook voldoende aandacht voor onderwijs op de campus. De commissie waardeert dat de aandacht voor diversiteit en inclusie ook in de werkvormen terugkomt. De diversiteit binnen de studentengroep wordt actief benut om studenten te leren omgaan met verschillende perspectieven.

De opleiding biedt multicampusonderwijs. Zowel in het schakelprogramma als in de masteropleiding kunnen delen van het onderwijs op verschillende locaties gevolgd worden. Voor de meeste OPO's wordt het onderwijs verzorgd op de locaties van KU Leuven (Leuven en Kortrijk). Deze OPO's kunnen soms ook (deels) op afstand gevolgd worden. De begeleidingssessies kunnen vaak op meerdere locaties worden aangeboden, inclusief de campussen van de hogescholen. Dit gebeurt in overleg met de studenten. Aanvankelijk was er bij de commissie wat onduidelijkheid over de concrete invulling van de multicampussetting, maar door aanvullende informatie en mondelinge toelichting tijdens de gesprekken is de commissie overtuigd geraakt van deze opzet. Het sluit mooi aan bij de behoefte aan flexibiliteit onder studenten, zeker onder werkstudenten. Studenten gaven aan de multicampussetting van de opleiding aantrekkelijk te vinden. De opleiding heeft goed nagedacht over verschillende scenario's, zoals kleine studentenaantallen per campus, en hoe de mogelijkheden voor samen leren en werken daarbij geborgd blijven. De commissie wil de opleiding meegeven om voldoende aandacht te hebben voor transparante voorlichting richting potentiële studenten over verwachtingen en verplichtingen ten aanzien van fysieke aanwezigheid op de campus.

De opleidingsbetrokkenen zijn zich ervan bewust dat de opleiding intensief zal zijn voor de (werk)studenten. De POC houdt daarom proactief de studiebelasting in de gaten en zal studenten betrekken om dit mee te bewaken. Studenten kunnen rekenen op studietrajectbegeleiders om een haalbaar traject uit te stippelen dat past bij hun specifieke situatie.

De commissie is tevreden over de studiebegeleiding en informatievoorziening voor studenten. Studenten kunnen gebruik maken van alle studentvoorzieningen van KU Leuven, zoals het KU Loket (voor o.a. het rooster en het studievoortgangsdossier), het studentenportaal (voor studieloopbaanbegeleiding en psychosociale vragen), de onderwijsombuds en de examenombuds. Studenten kunnen ook gebruik maken van de studentvoorzieningen op de verschillende campussen van de hogescholen. Binnen de OPO's worden studenten inhoudelijk begeleid door de betrokken docenten. Tijdens de masterproef worden studenten begeleid door een begeleider en een promotor. Daarnaast ontvangen studenten tijdens de masterproef begeleiding in seminarievorm samen met de andere studenten die rond hetzelfde clusteronderwerp onderzoek doen.

2.5.4 Toetsing

De opleiding maakt gebruik van een breed scala aan toetsvormen, waaronder, schriftelijke en mondelinge examens, papers, praktijkopdrachten, portfolio's, presentaties en self/peer assessment. De commissie is van mening dat de gevarieerde toetsvormen mooi aansluiten bij de leerdoelen van de OPO's. De nexus tussen onderzoek, theorie en praktijk komt ook goed naar voren in de vele toepassingsopdrachten. Er is daarnaast een goede mix van formatieve en summatieve toetsing. De commissie waardeert dat de vormingsdoelen expliciet deel uitmaken van de formatieve toetsing. De beoordeling van de masterproef is volgens de commissie goed gestructureerd, met tussentijdse beoordelingen, een schriftelijk rapport, de disseminatie en de verdediging. De beoordelingscriteria zijn duidelijk geformuleerd. De commissie is positief over de inzet van een jury voor de beoordeling van de mondelinge verdediging. De jury bestaat uit een voorzitter, de begeleider, de promotor en twee extra beoordelaars, waarvan één uit het academische domein en één uit het werkveld. Op deze

manier wordt zowel academische als praktijkgerichte expertise bij de beoordeling betrokken, wat zorgt voor een evenwichtige beoordeling van zowel de wetenschappelijk inhoud als de praktische toepasbaarheid van het onderzoek.

De toetsing binnen de opleiding is goed ingebed in het bredere evaluatiebeleid van de universiteit. De uitgangspunten van dit beleid komen duidelijk terug in de toetsing in de opleiding. Daarnaast zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken actoren duidelijk omschreven. De commissie is positief over de rol van de POC in het evalueren en bewaken van de toetskwaliteit. In het gesprek legde de POC uit dat zij analyses maakt van alle toetsen en toetsresultaten in de opleiding. De POC neemt hierin ook de feedback van studenten over de toetsing mee.

2.5.5 Instroom

De opleiding is, na het volgen van het schakelprogramma, toegankelijk voor studenten die de educatieve bacheloropleiding kleuter- of lager onderwijs hebben gevolgd. Het kan hierbij gaan om zowel studenten die net afgestudeerd zijn als om studenten die al een aantal jaren ervaring hebben in het basisonderwijs. Voor de eerste groep is de mogelijkheid gecreëerd om tijdens de bacheloropleiding al onderdelen uit het schakelprogramma te volgen ('ritsen'). De opleiding is ook toegankelijk voor studenten die de academische bachelor pedagogische wetenschappen of onderwijskunde hebben afgerond. Deze studenten dienen wel eerst een onderwijsbevoegdheid voor kleuter- of lager onderwijs te halen. Hiervoor worden verkorte trajecten aangeboden. De commissie vindt dat de opleiding goed heeft nagedacht over de diversiteit van de instroom. Door het schakelprogramma kunnen de diverse instromende groepen op het gewenste niveau worden gebracht. Het aanbieden van verkorte trajecten en de mogelijkheid om te 'ritsen', maakt de opleiding flexibel en toegankelijk voor een breed scala aan studenten.

Uit het gesprek met studenten kwam naar voren dat er nog enkele onduidelijkheden bestaan over de instroomseisen. De commissie wil de opleiding daarom meegeven om te zorgen voor transparante voorlichting richting potentiële studenten. Daarbij is het belangrijk om aan te geven dat het niet nodig is om een onderwijsbevoegdheid te hebben in zowel het kleuter- als het lager onderwijs om de masteropleiding te kunnen volgen. Omdat de masteropleiding beide gebieden dekt, was niet voor iedereen duidelijk dat één van de twee bevoegdheden voldoende is. Daarnaast is het belangrijk om te communiceren dat studenten door het volgen van deze master geen extra lesbevoegdheid verkrijgen (voor kleuter- of lager onderwijs).

2.5.6 Docenten

Het onderwijs wordt verzorgd door een team van docenten vanuit de universiteit en de hogescholen. De commissie is zeer positief over de expertise en ervaring van de docenten. Het team vertegenwoordigt een brede variatie aan achtergronden, inhoudelijke expertise en ervaring. Er is binnen het team ruime (internationale) onderzoekservaring, waardoor het onderwijs aangesloten kan blijven bij actueel onderzoek. Door de combinatie van docenten vanuit de universiteit en de hogescholen kent het team een mooie mix van sterke academische kennis en sterke vakinhoudelijk, praktijkgerichte kennis.

Tijdens de gesprekken heeft de commissie zeer gedreven en gemotiveerde docenten gezien, die trots zijn op wat ze gezamenlijk aan het realiseren zijn. De commissie is van mening dat de juiste mensen op de juiste plekken zitten. Docenten gaven aan voldoende tijd en ruimte te krijgen van hun leidinggevenden om zich voor te bereiden op de start van deze nieuwe opleiding. Een sterk aspect is het feit dat de didactische teams per OPO gemengd zijn samengesteld, met zowel een docent van de universiteit als een docent van een hogeschool. Uit de gesprekken blijkt dat dit verrijkend is voor beide groepen en bijdraagt aan de

professionalisering van de docenten. De commissie is onder de indruk van de afstemming tussen de verschillende didactische teams, waar de POC een belangrijke rol in speelt. Er is sprake van vruchtbare samenwerking waarbij veel van elkaar geleerd wordt. Voor verdere professionalisering van docenten bieden zowel de universiteit als de hogescholen ruime mogelijkheden.

3 Oordeel

Op basis van de bevindingen uit de documentatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt de commissie tot een positief oordeel over de master in het basisonderwijs aangeboden door de KU Leuven in samenwerking met Odisee, Thomas More, Vives en UCLL.

3.1 Oordeel over de facetten uit het aanvullend protocol

3.1.1 Facet 1

De samenwerking tussen de hogescholen en de universiteiten in het kader van deze masteropleiding voor basisonderwijs is structureel en duurzaam.

De samenwerking tussen de universiteit en de hogescho(o)l(en) in het kader van deze opleiding is formeel gegarandeerd en voorziet in duurzaam gemeenschappelijk overleg.

De hogescho(o)l(en) uit het samenwerkingsverband, in het bijzonder (de medewerkers van) de educatieve bacheloropleidingen kleuter- en lager onderwijs, hebben een structurele en effectieve inbreng in de opleiding.

De commissie concludeert dat de samenwerking tussen de universiteit en de hogescholen een solide basis heeft, adequaat is ingericht en goed functioneert. De nieuwe masteropleiding is duidelijk het resultaat van een gezamenlijk ontwikkelproces met inbreng van alle betrokken instellingen. De samenwerking tijdens de uitvoering van de opleiding is geborgd door de heldere governance-structuur die in de formele samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd, waarbij de gezamenlijke stuurgroep en POC een belangrijke rol spelen. Ook is er frequent overleg op bestuurlijk niveau. De commissie waardeert de sterke gezamenlijkheid die in alle facetten naar voren komt. Daarbij is duidelijk sprake van gelijkwaardige relaties en waardering voor elkaars expertise en ervaring.

Op basis van de bevindingen uit de documentatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt de commissie tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan facet 1.

3.1.2 Facet 2

Bij de opmaak van het curriculum van de masteropleiding voor basisonderwijs is het afnemend veld ruim betrokken.

De opleiding heeft een goed beeld van haar werkveld. Ze betreft ruim en structureel het werkveld in de processen van curriculumontwikkeling en kwaliteitszorg. De opleiding benut tevens de partnerschappen met het werkveld van de hogescho(o)l(en) uit het samenwerkingsverband.

De commissie concludeert dat de opleiding een goed beeld heeft van het werkveld en goed op de hoogte is van de uitdagingen die spelen in het basisonderwijs. Middels bevestigingen en consultaties is het werkveld ruim betrokken bij de ontwikkeling van de visie en bouwstenen van de opleiding. De commissie adviseert de opleiding om het werkveld nog sterker als kritische vriend te betrekken bij de uitwerking van het curriculum en de OPO's. In het kader van de verdere afstemming over (de verwachtingen ten aanzien van) de rol van de masteropgeleide leraar in het basisonderwijs, moedigt de commissie de opleiding aan verder het voortouw te nemen in het vormgeven en realiseren van het civiele effect van deze nieuwe

opleiding. Daarnaast geeft de commissie de opleiding mee om het begrip 'teacher leader' zorgvuldig en in afstemming met het werkveld verder invulling te geven.

De uitgebreide netwerken met basisscholen die de hogescholen in het samenwerkingsverband hebben, zullen worden benut voor de nieuwe opleiding, onder meer voor de werving van praktijkopdrachten en casussen. De bestaande netwerken zijn volgens de commissie voldoende uitgebreid en gevarieerd om hierin te kunnen voorzien. De commissie is wel van mening dat de opleiding haar partnerschappen met het werkveld kan versterken door deze meer structureel en duurzaam vorm te geven. De ambitie om te werken op basis van een horizontaal partnerschap tussen de universiteit, de hogescholen en het werkveld moet nog verder geconcretiseerd worden en vraagt om intensievere samenwerking met werkveldpartners. Onderdeel daarvan is het faciliteren van begeleiders vanuit de opleiding om te interacteren en af te stemmen met werkveldpartners.

Het werkveld wordt structureel meegenomen in de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding. Onderdeel daarvan is de oprichting van een werkveldcommissie die jaarlijks geconsulteerd wordt. De commissie geeft de opleiding mee om te overwegen de frequentie van bijeenkomen te verhogen, zeker in de beginjaren van de opleiding.

Op basis van de bevindingen uit de documentatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt de commissie tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan facet 2.

3.2 Oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding

De commissie heeft veel positieve elementen gezien in de opleiding. Alle betrokkenen vertrekken vanuit een sterk gedragen visie op het maatschappelijk belang van de masteropgeleide leraar in het basisonderwijs. De opleiding zit goed in elkaar en is gedegen vormgegeven. De commissie vindt dat de opleiding een heldere visie heeft op de rol van de masteropgeleide leraar in het basisonderwijs. Deze kan als teacher leader niet alleen het eigen leraarschap versterken, maar ook een rol spelen in het versterken van de onderwijskwaliteit in de gehele school. Vanuit hun diepgaande theoretische kennis en academische onderzoeksvaardigheden kunnen teacher leaders collega's inspireren en gezamenlijke projecten initiëren die inspelen op maatschappelijke uitdagingen. De commissie waardeert de sterke academische focus, waarbij studenten leren de wetenschap te verbinden met de praktijk in de basisschool. De opleiding voorziet duidelijk in een behoefte van het werkveld en speelt in op huidige uitdagingen van het basisonderwijs. Daarnaast biedt de opleiding doorgroeimogelijkheden binnen het basisonderwijs voor bachelorstudenten en basisschoolleraren, waardoor het beroep aantrekkelijker wordt.

De OLR zijn volgens de commissie adequaat geformuleerd en sluiten goed aan bij de DLR. De commissie waardeert de eigen accenten in de OLR, zoals aandacht voor diversiteit, onderzoeksmethoden en vakdidactiek van leergebieden buiten taal en wiskunde. De commissie is ook positief over de vormingsdoelen, gericht op persoonlijke professionele ontwikkeling, die de opleiding naast de OLR hanteert.

De curricula van de masteropleiding en het schakelprogramma zijn volgens de commissie goed vormgegeven. De masteropleiding kent een duidelijke opbouw aan de hand van zes bouwstenen. De commissie waardeert de aandacht voor verdiepende vakdidactiek, waarin studenten zich verdiepen in de wetenschappelijke onderbouwing van theorieën en methodieken. Het proces van curriculumontwikkeling wordt zeer gedegen uitgevoerd en aangestuurd vanuit de POC, met goede afstemming tussen alle betrokkenen.

In elke OPO wordt de theoretische leerinhoud gekoppeld aan een praktische toepassing. Deze voortdurende koppeling tussen theorie en praktijk is volgens de commissie een sterk punt van de opleiding. Wel vindt de commissie dat praktijkgerichtheid verder versterkt kan worden. Met name bij vaardigheden die gerelateerd zijn aan de rol als teacher leader, zoals leiderschap, bijdragen aan een lerend klimaat, draagvlak creëren en omgaan met weerstand bij onderwijsverandering, is het volgens de commissie van belang dat deze geoefend en ondervonden kunnen worden in de echte schoolcontext. De commissie beveelt de opleiding daarom aan om te onderzoeken hoe hiervoor meer oefenmogelijkheden in de schoolpraktijk kunnen worden ingebouwd in het curriculum. Dit is extra belangrijk voor studenten die geen werkplek en geen werkervaring hebben.

In de opleiding wordt gebruik gemaakt van een mooie variatie aan werkvormen, waaronder (interactieve) hoorcolleges, praktijksessies en begeleidingssessies. De commissie waardeert dat de diversiteit binnen de studentengroep actief wordt benut om studenten te leren omgaan met verschillende perspectieven. Er wordt ook ingezet op blended learning: een deel van het onderwijs kan op afstand gevolgd worden. Naast onderwijs op de campussen van KU Leuven, kan een deel van het onderwijs op meerdere locaties worden verzorgd, inclusief de campussen van de hogescholen. De commissie vindt dat dit multicampusonderwijs goed is ingericht en bijdraagt aan de flexibiliteit van het onderwijs. De studiebegeleiding en informatievoorziening voor studenten zijn volgens de commissie toereikend.

De toetsing binnen de opleiding is goed ingebed in het bredere evaluatiebeleid van de universiteit. De POC heeft een duidelijke rol in het evalueren en bewaken van de toetskwaliteit. De commissie vindt dat de opleiding gebruik maakt van gevarieerde en passende toetsvormen. De nexus tussen onderzoek, theorie en praktijk komt goed naar voren in de vele toepassingsopdrachten. De beoordeling van de masterproef is volgens de commissie goed gestructureerd. De commissie waardeert daarbij met name de inzet van een jury voor de beoordeling van de mondelinge verdediging, waarin naast academische expertise ook het werkveld vertegenwoordigd is. Dit zorgt voor een evenwichtige beoordeling van zowel de wetenschappelijk inhoud als de praktische toepasbaarheid van het onderzoek.

De commissie is zeer positief over het deskundige en gedreven docententeam. Het team vertegenwoordigt een brede variatie aan achtergronden, inhoudelijke expertise en ervaring. Door de samenwerking tussen de universiteit en de hogescholen kent het team een mooie mix van sterke academische kennis en sterke vakinhoudelijke, praktijkgerichte kennis. De commissie is positief over de gemengde didactische teams van de OPO's waarin zowel een docent van de universiteit als van een hogeschool vertegenwoordigd is. Het werken in deze teams is duidelijk verrijkend voor beide partijen.

3.2.1 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding, geeft de commissie de opleiding de volgende aanbevelingen mee. Deze doen niets af aan het positieve oordeel.

- Betrek het werkveld meer bij de uitwerking van het curriculum en de OPO's.
- Versterk de partnerschappen met de scholen door deze meer structureel en duurzaam vorm te geven. Zorg daarnaast dat begeleiders vanuit de opleiding gefaciliteerd worden om te interacteren met deze werkveldpartners.
- Onderzoek hoe er meer oefenmogelijkheden in de reële schoolpraktijk kunnen worden ingebouwd in het curriculum voor vaardigheden gerelateerd aan de rol van

‘teacher leader,’ om hiermee de ambities in de OLR sterker waar te maken. Betrek hier de partnerschappen met het werkveld bij.

3.3 Conclusie: advies toetsingsbesluit

Op basis van de beslisregel zoals vastgelegd in het aanvullend protocol voor de TNO van de master in het basisonderwijs, adviseert de commissie de NVAO tot het nemen van een positief toetsingsbesluit.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	Katholieke Universiteit Leuven ism. Odisee, Thomas More Kempen, Thomas More Mechelen-Antwerpen, UC Leuven, UC Limburg, Katholieke Hogeschool Vives Noord, Katholieke Hogeschool Vives Zuid
Naam opleiding	Master of Science in het basisonderwijs
Niveau en oriëntatie	Academische master
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	- Psychologie & Pedagogische wetenschappen - Onderwijs
Afstudeerrichtingen	-
opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	- Voltijds - Deeltijds
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<i>De opleiding zal aangeboden worden op vestigingsplaatsen 'admin. arr. Leuven' en 'Kortrijk' (West-Vlaanderen) van KU Leuven:</i> - Admin. arr. Leuven: Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Dekenstraat 2, bus 3700, 3000 Leuven - Kortrijk: Subfaculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen Kortrijk, Etienne Sabbelaan 51, 8500 Kortrijk <i>De opleiding zal samen aangeboden worden door KU Leuven en de hogescholen Odisee, Thomas More, UCLL en VIVES. Conform de wetgeving zal een deel van de studiepunten van de master ook gegeven worden door lectoren van de hogescholen die mee zullen participeren in opleidingsonderdelen op campus Leuven en Kortrijk van KU Leuven. Daarnaast zal een deel van de studiepunten van de masteropleiding, conform de wetgeving, samen georganiseerd worden op de vestigingsplaatsen van de hogescholen waarmee KU Leuven de masteropleiding gezamenlijk aanbiedt:</i> Odisee

- Campus Aalst, Kwalestraat 154, 9320 Aalst
- Brussel-Hoofdstad: Campus Brussel, Warmoesberg 26, 1000 Brussel
- Sint-Niklaas: Campus Sint-Niklaas, Hospitaalstraat 23, 9100 Sint-Niklaas

Thomas More Kempen

- Vorselaar: Campus Vorselaar, Lepelstraat 2, 2290 Vorselaar
- Turnhout: Campus Blairon 800, 2300 Turnhout

Thomas More Mechelen - Antwerpen

- Mechelen: Campus Kruidtuin, Lange Ridderstraat 44, 2800 Mechelen

UC Leuven

- Diest: Campus Diest, Weerstandspaleis 2, 3290 Diest
- Leuven: Campus Hertogstraat, Hertogstraat 178, 3001 Leuven

UC Limburg

- Diepenbeek: Agoralaan gebouw B, bus 1, 3590 Diepenbeek

Katholieke hogeschool VIVES Noord

- Brugge: Campus Brugge, Xaverianenstraat 10, 8200 Brugge

Katholieke Hogeschool VIVES Zuid

- Kortrijk: Campus Kortrijk, Doorniksesteenweg 145, 8500 Kortrijk
- Torhout: Campus Torhout, Sint-Jozefstraat 1, 8820 Torhout

Op volgende locaties gaat de opleiding in 2025-2026 van start:

Odissee

- Brussel-Hoofdstad: Campus Brussel, Warmoesberg 26, 1000 Brussel

Thomas More Kempen

- Vorselaar: Campus Vorselaar, Lepelstraat 2, 2290 Vorselaar
- Turnhout: Campus Blairon 800, 2300 Turnhout

Thomas More Mechelen - Antwerpen

	• Mechelen: Campus Kruidtuin, Lange Ridderstraat 44, 2800 Mechelen UC Leuven • Leuven: Campus Hertogstraat, Hertogstraat 178, 3001 Leuven UC Limburg • Diepenbeek: Agoralaan gebouw B, bus 1, 3590 Diepenbeek Katholieke Hogeschool VIVES Zuid • Kortrijk: Campus Kortrijk, Doorniksesteenweg 145, 8500 Kortrijk
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	60 studiepunten
wanneer het om een graduaats- of bacheloropleiding gaat: de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen; wanneer het om een masteropleiding gaat: de vereiste vooropleidingen en toelatingsvoorwaarden	• educatieve bachelor in het lager onderwijs + schakelprogramma naar master in het basisonderwijs • educatieve bachelor in het kleuteronderwijs + schakelprogramma naar master in het basisonderwijs • academische bachelor pedagogische wetenschappen + (verkorte) educatieve bachelor in het lager onderwijs • academische bachelor pedagogische wetenschappen + (verkorte) educatieve bachelor in het kleuteronderwijs • academische bachelor onderwijskunde + (verkorte) educatieve bachelor in het lager onderwijs • academische bachelor onderwijskunde + (verkorte) educatieve bachelor in het kleuteronderwijs

Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)

Onderzoeken en kritisch denken

1. De master in het basisonderwijs kan op basis van een wetenschappelijke basisvorming in diverse onderwijskundige thema's en vraagstukken diverse theoretische kaders en modellen kritisch benaderen en met elkaar vergelijken, en de beschikbare onderzoeksevidentie beoordelen op relevantie voor de onderwijspraktijk.
2. De master in het basisonderwijs heeft een gedegen methodologische competentie in diverse kwalitatieve en kwantitatieve methodische invalshoeken. Op basis van deze methodologische competenties kan de student zelfstandig of in teamverband een onderzoeksopzet uitwerken en een bestaand onderzoeksopzet beoordelen dat gericht is op het beantwoorden van didactische of onderwijskundige vragen die relevant zijn voor de onderwijspraktijk.
3. De master in het basisonderwijs kan data verzamelen, bewaren, analyseren en erover rapporteren, gericht op het wetenschappelijk bestuderen, evalueren en desgewenst bijsturen van didactische en onderwijskundig handelen
4. De master in het basisonderwijs ontwikkelt een onderzoekende houding, engageert zich om op een onderbouwde, systematische en kritische manier opvattingen en beweringen over de onderwijspraktijk te toetsen aan methodologische criteria en aan inzichten uit de onderzoeksliteratuur, en durft op basis hiervan te experimenteren in de onderwijspraktijk

Verdiepen in vakdidactiek

5. De master in het basisonderwijs kan resultaten van onderzoek over leren en onderwijzen in wiskunde en taal interpreteren en begrijpt de theoretische, methodologische onderbouw daarvan.
6. De master in het basisonderwijs evalueert en optimaliseert didactisch materiaal inzake wiskunde en taal in het basisonderwijs en onderbouwt didactische keuzes, op basis van theorie en wetenschappelijk onderzoek.
7. De master in het basisonderwijs kan resultaten van onderzoek en de theoretische onderbouw daarvan over leren en onderwijzen in enkele andere leergebieden die centraal staan in het basisonderwijs (o.a. wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding, ICT) interpreteren
8. De master in het basisonderwijs kan op basis van wetenschappelijk vakdidactische onderzoek didactisch materiaal evalueren en didactische keuzes onderbouwen, en kan daarbij de meerwaarde en de mogelijke valkuilen van integrerend onderwijs benoemen en vertalen naar de onderwijspraktijk.

Samen leren, samen werken

9. De master in het basisonderwijs kan centrale modellen, theorieën en onderzoek omtrent samenwerken en collaboratief leren op de werkplek uitleggen, interpreteren en toepassen op de praktijk van het basisonderwijs.

10. De master in het basisonderwijs begrijpt centrale begrippen en thema's omtrent het procesgericht begeleiden en coachen van teams en teamleden en kan deze situeren binnen een breder kader van (team)ontwikkelingsinterventies.

11. De master in het basisonderwijs kan als teacher leader teamleden in de basisschool ondersteunen en begeleiden om gedeelde projecten voor onderwijsvernieuwing op te zetten.

Ontwerpen, evalueren en vernieuwen

12. De master in het basisonderwijs kan uit een reeks ontwerpmodellen een gerichte keuze maken en aan de hand van het gekozen ontwerpmodel op een systematische en creatieve manier een kwaliteitsvolle passende onderwijsleeromgeving ontwerpen (met inbegrip van een doordachte vertaling van leerdoelen naar leerinhouden en een doelgerichte keuze voor werkvormen, leermiddelen en evaluatievormen).

13. De master in het basisonderwijs heeft inzicht in de theoretische achtergrond, basisconcepten en -modellen van onderwijskwaliteit, schooleffectiviteit en effectiviteit van instructie en begrijpt hun consequenties voor processen van kwaliteitszorg, onderwijsverbetering en onderwijsvernieuwing..

14. De master in het basisonderwijs kan de factoren die het feitelijke verloop van processen van onderwijsvernieuwing op schoolniveau belemmeren dan wel faciliteren herkennen.

15. De master in het basisonderwijs kan ondersteunings- en begeleidingsinterventies ontwerpen om concrete vernieuwingsprocessen op schoolniveau te initiëren, uit te voeren en kritisch te evalueren.

Handelen in diversiteit en gelijkheid

16. De master in het basisonderwijs herkent de verschillende vormen van diversiteit die in het basisonderwijs voorkomen, begrijpt de uiteenlopende behoeften van leerlingen en kan deze verklaren.

17. De master in het basisonderwijs kent verschillende zinvolle en efficiënte interventiemogelijkheden en onderwijsstrategieën met als doel om te gaan met diversiteit in de klas en op school.

18. De master in het basisonderwijs kan een voortrekkersrol opnemen en praktische modellen en strategieën inzetten voor het co-creëren van onderwijspraktijken die diversiteit toelaten en inclusie bevorderen, waarin alle leerlingen zich gewaardeerd en betrokken voelen.

19. De master in het basisonderwijs beschikt over wetenschappelijke kaders om specifieke en actuele uitdagingen op het raakvlak van de basisschool en de samenleving te bestuderen, en om diepgaand inzicht te verwerven in de rol van de leerkracht in het basisonderwijs in deze uitdagingen.

20. De master in het basisonderwijs is in staat om zelfstandig en op een genuanceerde, pedagogische manier nieuwe, complexe uitdagingen op het raakvlak van de basisschool en de samenleving te bestuderen en kan daar zelfstandig een theoretisch/wetenschappelijk onderbouwd advies over formuleren.

21. De master in het basisonderwijs kan standpunten onderbouwen met rationele en wetenschappelijk ondersteunde argumenten en neemt op basis daarvan actief deel aan maatschappelijke debatten over onderwijs en leraarschap, met een bijzondere focus op het basisonderwijs

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

- **Helma Oolbekkink** (*voorzitter*) – Lector Meervoudige professionaliteit van leraren aan HAN University of Applied Sciences.
- **Anne Fleur Kortekaas-Rijlaarsdam** (*commissielid*) – Universitair hoofddocent Onderwijswetenschappen en opleidingsdirecteur Educatieve Master Primair Onderwijs aan de Vrije Universiteit Amsterdam.
- **Annemie Struyf** (*commissielid*) – Universitair docent departement Educatie aan Universiteit Utrecht.
- **Esther De Caluwe** (*commissielid*) – Directeur GO! Basisschool Klim Op in Bonheiden.
- **Benja De Naeyer** (*student-commissielid*) – Student van de master Pedagogische Wetenschappen: Onderwijskunde en Pedagogiek aan de Universiteit Gent en alumnus van de bachelor Lager Onderwijs aan Hogeschool Gent.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Veerle Martens** (*procescoördinator*) – Beleidsmedewerker NVAO.
- **Anne-Lise Kamphuis** (*extern secretaris*) – Zelfstandig adviseur.

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

08.30 – 08.45 Ontvangst, korte voorbereidende commissie meeting

08.45 – 09.15 Sessie 1 – Vertegenwoordigers van de instellingsbesturen

- rector KU Leuven
- vicerector onderwijs KU Leuven
- decaan faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen KU Leuven
- algemeen directeur UCLL
- algemeen directeur Thomas More
- algemeen directeur Vives
- Odisee, lid stuurgroep master basisonderwijs
- lid stuurgroep master basisonderwijs, vicedecaan onderwijs fac. Psychologie en Pedagogische Wetenschappen KU Leuven

09.30 – 11.00 Sessie 2 – Managementteam van de opleiding (designers curriculum)

- MT-lid, programmadirecteur master basisonderwijs (KU Leuven, Campus Leuven),
- MT-lid, secretaris Opleidingscommissie master basisonderwijs (KU Leuven)
- MT-lid (Vives)
- MT-lid (UCLL)
- MT-lid (KU Leuven, Campus Kortrijk)
- MT-lid (Odisee)
- MT-lid (Thomas More), ook lid werkgroep studieloopbaanbegeleiding
- MT-lid (Vives), expert blended onderwijs ontwikkelteams vanuit betrokken hogescholen i.s.m. Course Creation Services KU Leuven

11.30 – 12.30 Sessie 3 – Docenten en lectoren

- praktijktitularis, opleidingsonderdeel 'Onderwijsontwerp' (master), (UCLL)
- academisch titularis, opleidingsonderdelen 'Samen Leren, samen Werken. Faciliteren van leren en werken in en als basisschoolteam' (master) en 'Onderwijsvernieuwing, onderwijskwaliteit en onderwijs-effectiviteit' (master), (VIVES)
- academisch titularis, opleidingsonderdeel 'Verdiepen in vakdidactiek talen' (master), (Odisee)
- praktijktitularis, opleidingsonderdelen 'Diversiteit en gelijkheid' (schakelprogramma), 'Kwantitatieve methoden van het pedagogisch onderzoek' (schakelprogramma) en 'Omgaan met diversiteit' (master), (Thomas More)
- docent 'Verdiepen in vakdidactiek wiskunde' (master), masterproef (master), (KU Leuven), 'Datageletterdheid voor en in het basisonderwijs' (Schakelprogramma)
- docent opleidingsonderdeel 'Samen Leren, samen Werken. Faciliteren van leren en werken in en als basisschoolteam' (master), (KU Leuven)
- docent opleidingsonderdelen 'School, samenleving en wereld' (master) en 'Grammatica van de basisschool: sleutelcomponenten' (schakelprogramma), (KU Leuven)
- docent opleidingsonderdeel 'Verdiepen in vakdidactiek van diverse leergebieden' (master), (KU Leuven)

12.30 – 13.30 Commissie meeting en lunch

13.30 – 14.00 Sessie 4 – Studenten

- student educatieve bachelor lager onderwijs (Vives Hogeschool)
- student educatieve bachelor kleuteronderwijs (Odisee) en schakelstudent master pedagogische wetenschappen (KU Leuven)
- student academische bachelor pedagogische wetenschappen (KU Leuven)
- student educatieve bachelor lager onderwijs (UCLL)
- student master pedagogische wetenschappen (KU Leuven)
- student educatieve bachelor kleuteronderwijs (Thomas More Hogeschool)
- student educatieve bachelor lager onderwijs (UCLL)
- student banaba buitengewoon onderwijs, voordien educatieve bachelor lager onderwijs (UCLL)
- student schakelprogramma master basisonderwijs (KU Leuven, campus Kortrijk)

14.15 – 15.00 Sessie 5 – Werkveld

- directeur Basisschool Gaaf GO!, Aalst
- coördinerend directeur Scholengemeenschap De Speling Genk
- directeur Vrije Kleuter- en lagere school Sint-Jozef Roeselare
- voorzitter Raad van Bestuur Scholengemeenschap De Kraal Herent
- pedagogisch begeleider basisonderwijs GO!
- lerares en coördinator Pee & Nel multiculturele basisschool Leuven
- Schepen van onderwijs, student leraar lager onderwijs UCLL

15.00 – 15.30 Vrij gesprek

15.30 – 16.30 Finale commissie meeting

16.40 – 17.00 Afsluitende reflectieve dialoog

Bijlage 5: Verantwoording

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het *“Beoordelingskader Toets Nieuwe Opleiding op maat van de eigen regie”* van juni 2020, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 27 november 2020, en volgens de bepalingen in het *“Aanvullend Protocol voor de Toets Nieuwe Opleiding voor de Master in het basisonderwijs”* van 29 mei 2024.

Nadat de aanvraag ingediend door de instellingen ontvankelijk werd verklaard, heeft de NVAO een commissie samengesteld. Deze commissie werd goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de NVAO. De instellingen tekenden geen bezwaar aan tegen de commissie.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan een voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heeft de commissie verder alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

Aan de hand van NVAO's Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en op basis daarvan een onderzoek gevoerd naar de potentiële kwaliteit van de nieuwe opleiding en de aanvullende facetten.

Tijdens de afrondende werkzaamheden heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel over de potentiële kwaliteit van de nieuwe opleiding en in 2 afzonderlijke oordelen over de aanvullende facetten. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport. Eens alle commissieleden hadden ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport, heeft de voorzitter van de commissie het beoordelingsrapport vastgesteld. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd.

Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Documentatie beschikbaar gesteld bij de aanvraag

- Informatiedossier, incl. de bijlagen:
 - Domeinspecifieke leerresultaten
 - Overeenkomstige opleiding(en) in het Vlaams hoger onderwijs of in de buurlanden
 - Schematisch overzicht van het volledige curriculum
 - Inhoudsbeschrijving van alle programmaonderdelen
 - Beschrijving van het personeel
 - Overzicht van de contacten met het werkveld
 - Bijkomende facetten
 - Samenwerkingsovereenkomst
 - Schakelprogramma
- DLR MSc in het basisonderwijs

Documentatie beschikbaar gesteld op vraag van de commissie voorafgaand aan het locatiebezoek

- Multicampussetting
- Werkstudenten trajecten
- Visienota's opleiding en praktijkgerichtheid
- Wijzigingen TNO-dossier

Documenten beschikbaar gesteld tijdens de dialoog

- Diverse verslagen en rapporten over de consultatie onder het werkveld en studenten
- Diverse uitgewerkte ontwerpen van opleidingsonderdelen
- Voorlichtingsmateriaal
- Leerladder voor onderwijsprofessionals
- Onderwijsvisie Master Basisonderwijs
- Visie op praktijk in de Master in het basisonderwijs

Colofon

MASTER OF SCIENCE IN HET BASISONDERWIJS

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN ISM.

ODISEE, THOMAS MORE KEMPEN, THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN, UC
LEUVEN, UC LIMBURG, KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES NOORD, KATHOLIEKE
HOGESCHOOL VIVES ZUID • VL01T-25

Toets Nieuwe Opleiding op maat van de eigen regie en volgens het
aanvullend protocol • Beoordelingsrapport

25 februari 2025

Samenstelling: NVAO • Vlaanderen

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net